

Øyner nytt håp for bedre syn

Akupunktørene Ole Jørgen Frydenlund og Erik Vinje Olbjørn etablerte for noen år siden et samarbeid i forbindelse med behandling og oppfølging av pasienter med ulike øyelidelser. Dette samarbeidet har resultert i et videre samarbeid med Eye Hospital i Beijing, som har et eget interessefelt rundt øyehelse, øyelidelser og behandling av disse. I dag tilrettelegger akupunkturduoen også for pasientreiser til Kina og i sommer åpnet de St.Olav Eye Clinic of Norway – en norsk underavdeling til Eye Hospital.

Ole Jørgen og Erik har i mange år delt den samme interessen for øyelidelser og synsplager, og behandling av disse. Siden akupunktur for øyelidelser ikke hadde fått så mye oppmerksomhet i Norge, som enkelte andre tilstander, bestemte de seg for å gjøre noe med det. De ønsket å være brobyggere mellom kinesisk medisin og den mer etablerte medisinen – ved å gjøre pasienter, optikere og øyeleger bedre kjent med effekten og nytten av akupunktur i å gjenopprette og bedre syn og friske øyne.

Akupunkturduoen har reist verden rundt på kurs for bl.a å lære mer om behandling av øyelidelser. Mange av reisene har naturlig nok vært til Kina hvor de ofte har besøkt Eye Hospital i Beijing – øyesykehuset de har utviklet et nært samarbeid med de siste årene. Åpningen av St.Olav Eye Clinic of Norway, som er en underavdeling til Eye Hospital er et resultat av godt samarbeid og iherdig brobyggerarbeid.

Ole Jørgen har i mange år jobbet som daglig leder og akupunktør ved Balderklinikken i Oslo, men i februar i år var tiden inne for å satse for fullt på behandling av øyesykdommer i Tønsberg sammen med Erik.

–Jeg har så mange pasienter som kommer for å få hjelp med synet, de kommer fra hele landet, og det kommer stadig flere. Derfor er jeg veldig glad for at Ole Jørgen bestemte seg for å komme til Tønsberg og være med og rendyrke praksisen til å handle om synet og smertelindring, sier Erik.

Synet – vår viktigste sans

Det å se er viktig. Synet står for hele 80% av sansetrykkene våre og er vår desidert viktigste sans. Godt syn er ikke bare viktig for ren praktisk orientering, men også for det sosiale liv, opplevelser, inntrykk, læring, interesser, reiser og kunnskap. Vi har en tendens til å ta synet som en selvfølge – helt til det svikter. 5 av 6 kjenner ikke til et

eneste symptom på øyesykdom. Dette gjør øyesykdommer ekstra farlige, da de kan utvikle seg lenge før de blir oppdaget.

Øyesykdommer kan være forårsaket av sykelige tilstander i øyet selv eller i organismen for øvrig (f.eks. ved sukkersyke og høyt blodtrykk). Noen øyesykdommer forekommer i alle aldre, mens andre vanligvis sees i bestemte aldersgrupper. Noen ganger kan en ubalanse i kroppen manifestere seg som et øyeproblem, akkurat som helsen til øynene ofte er en refleksjon av en ubalanse eller helseproblem andre steder i kroppen. Ved de fleste alvorlige øyelidelser kan pasienten bevare synet. Selv et lite snev av syn gir betydelig bedre livskvalitet enn total blindhet.

Det er dessverre fortsatt en del øyeproblemer som øyelegene ikke kan hjelpe med. I følge Norsk oftalmologisk forening (Norsk øyelegeforening) er det også en alvorlig mangel på øyeleger og leger i spesialisering og dette rammer pasientene hardt (Konusrapporten) (1). Mange pasienter venter i over ett år på time. For en rekke tilstander kan lang ventetid føre til dårligere prognose og fare for irreversible synsskader. Det er ingen tvil om at livskvaliteten blir dårlig, og det gir ringvirkninger som økt pleiebehov og økt risiko for skader – som er dyrere å behandle enn selv øyesykdommen.

Akupunktur og TKM benyttes for en rekke øyelidelser, bl.a AMD (aldersrelatert maculadegenerasjon), tørre øyne, retina pigmentosa, optisk synsdystrofi og glaukom mv. Forskning på akupunktur viser at akupunkturstimulans påvirker blodsirkulasjonen vesentlig til det området der man setter nålen, men også i resten av kroppen. Ved økt blodsirkulasjon i øynene vil man bedre næringsvilkårene for cellene slik at de ikke brytes ned og dør. Den økte blodsirkulasjonen er viktig når man ser på øynene og hjernen sitt samspill. Øynene er direkte knyttet til hjernen via synsnerven. Synsbarken, som ligger i bakhodet, dekker et ganske stort område av vår hjerne, og sirku-

lasjonen påvirkes også i dette området. Økt tilførsel av næring og økt aktivitet kan gjøre at øynene og hjernen fungerer bedre. På grunn av denne effekten, kan synet behandles svært effektivt med akupunktur.

Fagmøte for integrert medisin

I september 2014 inviterte Ole Jørgen og Erik til fagmøte på klinikken i Tønsberg. De hadde besøk av to øyeleger fra Kina – professor Wei Qi-Ping og hans kollega professor Liang Lina. Dr. Wei er en svært anerkjent øyelege i Kina og har tidligere vært overlege ved Eye Hospital i Beijing. I dag jobber han ved Dong Fang Hospital og er veileder for doktorgradsstipendiater ved Beijing University

–Å utveksle erfaring, kunnskap og resultater er svært viktig og bidrar til å utvikle og utfordre dagens tankegang rundt medisin, øyesykdom og behandling, mener de engasjerte akupunktørene.

Pasientreiser

I etterkant av denne faguken i 2014 har Ole Jørgen og Erik hjulpet mange av øyepasientene sine langt på vei i forhold til de ulike øyelidelsene de har fått behandling for, men de ønsket likevel å tilby dem noe mer.

–Vi har begrenset med verktøy her i Norge og i Kina har de et helt annet arsenal å spille på, forteller de. De har derfor lenge hatt et ønske om å få organisere pasient-

Foto: Bernt Wemundstad

Ole Jørgen Frydenlund (til høyre) og Erik Vinje Olbjørn følger godt med når Dr. Liang Lina deler sine kunnskaper om øyelidelser.

of Chinese Medicine. Han har praktisert innen oftalmologi i over 40 år og er ekspert på diagnostisering og integrert behandling av okulær overflatesykdommer og vanskelige øyesykdommer. Dr. Liang jobber som avdelingsoverlege ved Eye Hospital og er også leder ved sykehusets Ophthalmic Lab. Hun har deltatt i flere omfattende forskningsprosjekt på øyesykdommer. De er begge forfattere av boken *Ophthalmology in Chinese Medicine*, som ble utgitt i 2011.

De hadde også invitert optikere, øyeleger og medisinsk fagpersonell til å være med dem denne uken i september, både til undersøkelser og foredrag sammen med Dr. Wei og Dr. Liang. Av erfaring har de sett at legene ikke ser på akupunktur som et alternativ i behandlingen av synet og de ville så gjerne vise dem at dette er nyttig behandling, og å fortelle dem om forskningen som pågår og behandlingsmetoder som har gitt svært gode resultater for kineserne. Akupunkturduoen ønsker at akupunktur skal være et supplement til skolemedisinen, ikke i stedet for. Øyeleger er de som har utdanning til å stille diagnoser og behandle sykdommer i øyet. Det akupunktur gjør er å styrke sirkulasjon og bremse utviklingen.

reiser til Kina, med intensiv behandling på øyesykehus – og dette er de nå godt i gang med. Den første turen gjennomførte de i fjor høst og i skrivende stund er de i Beijing på sin andre pasientreise.

For Erik og Ole Jørgen er Beijing etter hvert blitt et kjent sted. Erik nærmer seg snart 30 turer til Kina og mange av dem har vært til Beijing. Pasientene de har med seg til Kina får intensiv TKM-behandling over to uker på Eye Hospital under ledelse av Dr. Liang – som de har knyttet seg spesielt nært til. Hennes spesialfelt er på netthinnesykdommer, og hun driver for tiden også med stamcelleforskning.

Mange hundre pasienter daglig

Kina er et folksomt land, og det er også sykehusene. Det er ikke uvanlig at den polikliniske akupunkturavdelingen behandler flere hundre pasienter om dagen. Her hjemme i Norge er de fleste akupunkturpasienter vant til å bli behandlet en og en på en behagelig benk i et avlukke eller eget rom. Pasientmengden i Kina krever et annet opplegg – her sitter mange pasienter ved siden av hverandre på stoler mens de får nåler. Det plinger i klokker hele tiden,

På Eye Hospital behandles mange pasienter samtidig.

og pasientene får fjernet nåler etter hvert som de er ferdige og nye pasienter erstatter de som går. På denne måten kan de behandle flere hundre pasienter i løpet av en arbeidsdag.

På Eye Hospital har de en egen internasjonal avdeling hvor det kommer pasienter og øyeleger fra hele verden for å få behandling, samt arbeide der. Øyeleger og akupunktører jobber her hånd i hånd for å hjelpe pasientene til et bedre syn. De norske pasientene som Ole Jørgen og Erik har med seg får særbehandling. Eye Hospital har satt av et eget behandlingsrom til dem i klinikken for innlagte pasienter. De får også sin egen sykepleier og et par leger som sørget for den daglige oppfølgingen, mens Dr. Liang overvåker det hele, og har samtaler med pasientene underveis.

Undersøkelse

Når Ole Jørgen og Erik ankommer Beijing med pasientene sine er det førsteklasses service som venter. Opplegget for pasientreisene er slik at de norske øyepasientene får alle de nødvendige undersøkelsene den første dagen etter ankomst. Det er de samme undersøkelsene de har fått hjemme hos sin egen øyelege og optiker, og utstyret er topp moderne – som forventet på et sykehus som spesialiserer seg i verdensklasse innen øyesykdommer. Resultatene av de forskjellige undersøkelsene, som ultralydundersøkelse (OCT-scan) og diverse målinger av øyet og synet redegjøres for av Dr. Liang overfor hver enkelt pasient etterpå. Pasientene får klar beskjed om hva som er galt, og hva som kan forventes av resultater ved hjelp av akupunktur og de andre behandlingsmetodene sykehuset kan tilby.

Når pasientene får behandling i Kina får de, i tillegg til akupunktur to ganger daglig, også urtemedisin, massasje, forskjellige typer varme urter på øynene, laser, og en solid diagnose med behandlingsplan. Alle får en grundig TKM-undersøkelse, og så settes det sammen en individuell urteblanding og behandlingsprogram for hver enkelt pasient.

–Det er en mye bredere behandling i Kina enn det vi kan tilby i Norge, hvor vi f.eks ikke har lov til å behandle med urter, sier Erik. Derfor har vi planer om å arrangere pasientreiser jevnlig, slik at de som trenger det og ønsker det, kan få påfyll av urter og de andre behandlingene.

Akupunkturbehandlingen som pasientene får av Ole Jørgen og Erik her hjemme, i tillegg til rådene om kosthold, vitaminer og mineraler, vil fungere bra som vedlikehold og for å forhindre at situasjonen forverrer seg for pasientene.

To behandlingsuker i Kina

Pasientene er i Beijing for to behandlingsuker, og bor på hotell like i nærheten av sykehuset. De hentes her klokken åtte om morgenen og starter dagen med akupunktur og diverse andre behandlinger som benyttes for synet. Når det er tid for lunsj har sykehuset tilrettelagt dette på et eget rom for nordmennene, hvor de får servert minst 4-5 ulike matretter, på ekte kinesisk vis. Etter lunsj er det klart for en ny runde med akupunkturbehandling. Ole Jørgen og Erik berømmer pasientene for innsatsen og er imponert over alt de må gjennomgå.

–Til og med urteblandingene de må drikke inntas uten for mye klaging, sier Erik.

De fire øyepasientene som var med på den første pasientreisen i fjor var Astrid fra Stavern, Tove fra Nøtterøy og Jan Cato og Reidun fra Oslo. I tillegg var det tre andre med på turen og to av dem fikk også behandling for sine plager. Reidun har langt fremskredet AMD, samt arr på netthinnen. Det venstre øyet har ikke lenger celler som mottar lys, og synet er omtrent borte. Høyre øye er noe bedre. Hennes tilstand betegnes som uhelbredelig av øyelegene i Norge og hun har vært forberedt på å miste synet. Hun har gått til behandling hos Erik i to perioder. Første gangen var for fem år siden. Hun merket da så stor bedring at hun sluttet å gå til videre behandlinger. Det angret hun på etter et års tid, da synet ble vesentlig svekket igjen. Hun kom tilbake i behandling hos Erik og

De norske pasientene gjennomgår grundige undersøkelser.

synet stabiliserte seg noe igjen, men ikke like bra siden tilstanden hadde forverret seg siden sist. I Kina kunne heller ikke Dr. Liang gi henne så mye håp om noen særlig bedring siden sykdommen var kommet for langt allerede. Det var ingen fotoreseptorer igjen på det høyre øyet, og i tillegg var det et stort arr der som ikke gjorde det bedre. Det venstre øyet var noe bedre. Men ved hjelp av behandlingen i Kina, samt intensiv akupunkturbehandling hos Erik, mente likevel Dr. Liang at de kunne forlenge tiden før hun ville bli blind.

Tove har hatt hjerneslag to ganger, og det har ødelagt mye av synet hennes. Også her har legene hjemme gitt henne beskjed om at hun vil miste synet helt, for slagene har skadet synet permanent. Behandlingen hos Erik har imidlertid gjort at hun har fått litt bedre syn, og hun håpet inderlig at behandlingen i Kina ville hjelpe ytterligere. Dr. Liang lovet at de kunne gjøre henne noe bedre, men ikke helt frisk. I tillegg ville urtene og alle behandlingene kunne gjøre hele kroppen hennes godt, slik at hun ville få det bedre på mange måter. Tove har fortsatt med behandlingene hos Erik i etterkant av turen og opplever stadig litt og litt bedring.

Astrid har langtkommen AMD med mye drusen (oppbygning av kalsium og kolesterol) på netthinnen som gir nedsatt sirkulasjon i cellene.

–Jeg fikk beskjed om at synet mitt sakte men sikkert ville bli borte. Nesten klar beskjed om å melde meg inn i Blinddeforbundet, sier Astrid. Hun hadde gått til behandling hos Erik i kort tid for akupunkturbehandling, og meldte seg raskt på til Kinaturen.

Kunstlærer og kunstscoleier Jan Cato er 74 år og fikk diagnosen AMD i fjor sommer. En knusende dom for en som lever av kunst.

–Jeg gjør hva som helst for å beholde synet, sa Jan Cato. Dr. Liang fortalte ham midtveis i behandlingen at det var gode utsikter. Han kom såpass tidlig i gang med behandling hos Ole Jørgen, noe som har reddet ham fra å bli verre. Dr. Liang ga ham streng beskjed om å

TKM-diagnostisering utføres for å sette opp en individuell behandlingsplan.

fortsette med intensiv akupunkturbehandling når han kom tilbake til Norge, samt at han måtte spise de urtene han fikk beskjed om. Og det gjorde Jan Cato. Etter at han kom hjem fra behandlingsturen i fjor fikk han målt synet sitt til å være 100% på det ene øyet, og 60% på det andre. Og dette har vedvart.

Mot slutten av den første behandlingsuken blir pasientene naturlig nok litt slitne. Det tar på med all behandlingen, og noen synes urteblandingen blir vanskelig å få i seg. Likevel hadde de bare godt å si om behandlingen de fikk. De merket bedring på synet, men dette skulle jo også først måles etter at de kom hjem igjen.

Dr. Liang samler pasientene underveis og går gjennom hver sak for seg. Og da er det ikke alltid hyggelige nyheter som gis. Tove fikk beskjed om å passe nøye på blodtrykket sitt. Flere små slag har ødelagt mer og mer av synet hennes og det er derfor viktig at hun holder blodtrykket jevnt. Det var for mye som var ødelagt til at de klarte å bedre mye da hun var i Kina, men de skulle holde det ved like og justere urtene slik at de også påvirket og roet nervesystemet hennes.

Lærerikt og interessant

Etter den første uken med behandling evalueres og tilpasses behandling som nevnt for den neste behandlingsuken. Ole Jørgen og Erik følger godt med når Dr. Liang forteller, det er stadig noe nytt å lære.

–Vi har lært utrolig mye, sier de to. Mest av alt lærer vi av pasientenes tilbakemeldinger. Det har vært svært interessant å få stå på sidelinjen og være vitne til behandlingene av pasientene våre. Det ble mange sterke inntrykk, og det å se at pasientene gikk fra null håp da de reiste til Beijing til å se at håpet ble tent igjen, var stort. Husk, dette er pasienter som har fått en hard dom i Norge, nemlig at de mister synet og at det ikke er noe å gjøre med det, sier de to entusiastiske akupunktørene. De kinesiske legene er helt unike, de inkluderer og deler alt hva de sitter på av kunnskap, og er veldig ivrige på å dele erfaringer om

Vertskapet på tur med sine kinesiske samarbeidspartnere.

deres mange tusen år lange medisintradisjoner. De har tatt i mot vestlig medisin med stor åpenhet, og blander de to behandlingsformene til beste for pasientene. Når vi ser det helsemessige utbyttet pasientene får av disse turen – som også er målbart med konvensjonelle metoder, ønsker vi å tilrettelegge for tre slike turer i året.

Samarbeidsavtale

Samarbeidsavtalen som Ole Jørgen og Erik har inngått med Eye Hospital går ut på at sykehuset mottar norske pasienter, og at de igjen sender kinesiske øyeleger til Norge for å hospitere.

–Vi ser for oss en fremtid med forskning, seminarer og utveksling av kunnskap fra Kina til det norske miljøet – og i dette arbeidet er Dr. Liang helt sentral, sier Erik. Og dette samarbeidet vil ikke bare komme pasientene til gode, men hele det norske akupunkturmiljøet.

Samarbeidet har som nevnt tidligere også ført til etablering av en egen Eye Hospital filial i Norge, en avtale som ble formalisert i sommer i Tønsberg med åpningen av St.Olav Eye Clinic of Norway.

–Vårt langsiktige mål er å få kinesiske øyeleger hit til Tønsberg for å behandle norske pasienter. Og ambisjonen er å bli Europas første integrerte klinikk hvor skolemedisin og kinesisk medisin brukes sammen for å gi best mulig tilbud til øyepasienter, forteller Ole Jørgen.

Åpningen ble behørig markert. Fra Eye Hospital i Beijing kom Dr. Liang, sykehusets visepresident Li Jing, administrasjonsdirektør Zhao Huiru og leder på akupunkturavdelingen Dr. Yang Wang. De fikk en staselig mottakelse som seg hør og bør en kinesisk delegasjon – og opplevelser i Tønsbergs skjærgård som de sent vil glemme. De gledet seg til å fortelle om disse opplevelsen når de kom tilbake til Beijing, og ville fortsette arbeidet med å gjøre samarbeidet sterkt og godt.

Ellers var optikere fra Tønsberg og Nøtterøy, pasienter, venner og ikke minst leder i Akupunkturforeningen

Magnhild Bugge invitert til den høytidelige åpningen. Også akupunkturduoen mentor, lærer og gode samarbeidspartner John Boel var invitert fra Danmark. Boel var også med på den første pasientreisen i fjor høst, hvor han bl.a demonstrerte sine akupunkturmetoder for de kinesiske legene – noe de synes var veldig spennende. Ole Jørgen og Erik holder god og nær kontakt med Boel. –Boel bruker all sin tid på faget og er virkelig en ildsjel – en innovativ akupunktør som har hjulpet enormt mange og som vi også lærer mye av, forteller Erik.

Forskningsprosjekt

Boel ønsker også sammen med Ole Jørgen og Erik å sette i gang et større forskningsprosjekt i samarbeide med Eye Hospital, og var i Tønsberg under åpningen av St.Olav Eye Clinic for å samtale nærmere med kineserne om hvordan dette skal utføres. Studien vil være på behandling av AMD, som er årsak til flest klinisk blinde pasienter i den vestlige verden.

–Vi er blitt anbefalt å forske på noe som ikke er så kontroversielt, sier Erik. Og at vi velger oss en sykdom som det ikke finnes noen god behandling for med vestlig medisin. AMD har en stor pasientgruppe og det finnes heller ingen konkurrerende behandlingsmetode.

Legevitenenskapen kan hverken helbrede eller forbedre tilstanden hos disse pasientene, målet for forskerteamet er derfor å gjøre denne behandlingen mer tilgjengelig for alle de tusenvis av pasienter som i dag får beskjed om at ingenting kan gjøres for deres syn.

–Dette blir historie på mange måter og et meget viktig arbeid for mer forståelse og aksept for faget vårt, mener Ole Jørgen og Erik.

Dr. Liang vil utforme protokollen, som skal godkjennes av en vitenskapelig komité. Hun har både en amerikansk og en kinesisk doktorgrad, og har den nødvendige forskningskompetansen.

–Vi vil nok møte på en del utfordringer underveis siden

behandlingen kun omfatter akupunktur og ikke urter, forteller Erik. I Kina anses det som uetisk å ikke gi den beste behandlingen man kjenner til – altså i dette tilfellet med AMD vet vi at behandlingsresultatene blir best når man kombinerer akupunktur og urter, så det blir spennende å se om vi får dette godkjent.

Ny pasientreise

Etter forrige pasientreise har pasientene fulgt opp med kontroller hos øyelegen sin her hjemme, og alle fikk bedre resultat enn før de dro. Og de har også fortsatt med behandlingen hos Ole Jørgen og Erik, og samtlige etterlyste fort en ny Kinatur.

I skrivende stund er tre av pasientene som var med i fjor på vei til Beijing igjen for ny behandlingsrunde.

Og de har også fått følge av flere nye, spente pasienter som bokstavelig talt øyner nytt håp for bedre syn. Ole Jørgen og Erik har over lang tid sett og erfart at der vestlige øyeleger ikke kan gjøre stort for å behandle enkelte øyesykdommer, kan akupunktur og TKM bidra til å utsette forverring og i mange tilfeller gjøre det bedre. –Det at pasientene som var med på forrige tur, meldte seg på neste tur igjen tar vi som en veldig god tilbakemelding på tilbudet vårt, smiler Ole Jørgen og Erik. Vi ser virkelig frem til å utvikle dette samarbeidet med Kina, og ikke minst kunne tilby et spesielt godt behandlingstilbud til norske øyepasienter! Det fortjener de! □

1. <http://legeforeningen.no/Fagmed/Norsk-oftalmologisk-forening/Nyheter/2012/KONUS-rapporten-er-na-publisert/>

Kilder

Akupunktur for øyelidelser. deQI nr. 3 - 201

Behandlingsreise til Kina. Byavisa Tønsberg, 28.10.15

Kinesere åpnet klinikk. Byavisa Tønsberg, 15.06.16

Kritisk mangel på øyeleger. Dagens Medisin 04/2013

Pasientbrosjyre: Akupunkturbehandling av øyelidelser. Erik Vinje Olbjørn/Ole Jørgen Frydenlund

www.altomsyn.no

www.optikerne.no

HANLYN Akupunktur Pro Norge

www.hanlyn.no

(Kan ses på fra PC, Mac, nettbrett, iPad, smartphone eller iPhone)

Våre Shinlin akupunktur nåler

- ✓ Lettere å manipulere
- ✓ Minimalt ubehagelig for pasienter
- ✓ Lettere å få nålefølelse (Deqi)
- ✓ Kommer i 4 pakninger

✓ Fakturabetaling

✓ 30 dagers åpent kjøp

✓ Gratis levering over 2000 kr

Kontakt oss i dag for **1000 stk gratis** akupunktur nåler
Kun **50 kunder**

80% avslag
Bare **0,1 kr** per nål
Max **10 000 stk** per kunde
Kun for nye kunder

Pre-order Bonus
Opptil **50% rabatt**
på de fleste varer

Ta kontakt med oss på e-post eller telefon

Mandag til lørdag kl.09.00 - 17.00 www.hanlyn.no

Postboks 2818 5820 Bergen | post@hanlyn.no | Tlf. 93 67 97 06